

U KAŽDÉ ÚLOHY OZNAČTE VŽDY POUZE JEDEN ŘÁDEK SE SPRÁVNOU ODPOVĚDÍ/SPRÁVNÝM ŘEŠENÍM.

- ÚLOHY Č. 1–10 JSOU ZA 2 BODY

- ÚLOHY Č. 11–22 JSOU ZA 2,5 BODU

- ÚLOHY Č. 23–37 JSOU ZA 2 BODY

- ÚLOHY Č. 38–45 JSOU ZA 2,5 BODU

ZA ŠPATNÉ ŘEŠENÍ SE NEODEČÍTAJÍ ŽÁDNÉ BODY.

1. Jak se jmenoval film, který získal v roce 2018 Oscara – cenu Americké filmové akademie?

- a) The Silent Child (Tiché dítě)
- b) A Quiet Place (Tiché místo)
- c) Deaf Child (Neslyšící syn)
- d) Plemya (Kmen)

2. Jak se jmenuje elektronický časopis, který začal v roce 2018 vydávat Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR?

- a) Jsem jedno ucho
- b) Dětský sluch
- c) Unie
- d) Elán

3. Kdy slavíme mezinárodní den neslyšících?

- a) v únoru
- b) v dubnu
- c) v červnu
- d) v září

4. Jak se jmenoval průlomový zákon, který byl schválen v roce 1998?

- a) Zákon o českém znakovém jazyce
- b) Zákon o znakové řeči
- c) Zákon o komunikaci neslyšících
- d) Zákon o sociálních službách pro neslyšící

5. Co je Tamtam?

- a) tradiční festival neslyšících umělců
- b) společnost poskytující ranou péči pro rodiny se sluchově postiženými dětmi
- c) časopis pro sluchově postižené
- d) kavárna s neslyšící obsluhou

6. Kam se prostřednictvím chirurgického zákroku vkládá tzv. kochleární implantát?

- a) do bubínkové dutiny ve středním uchu
- b) do hlemýždě ve vnitřním uchu
- c) do sluchových drah v mozkovém kmeni
- d) do zvukovodu v zevním uchu

7. Může neslyšící člověk řídit v České republice auto?

- a) Ano, ale jen v doprovodu slyšícího spolujezdce.
- b) Ano, ale musí mít řidičský průkaz.
- c) Ano, ale pouze pokud má sluchovou ztrátu nižší než 70 dB.
- d) Ne, nemůže.

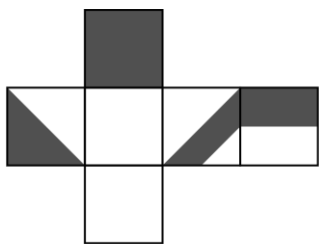
8. Který obor u nás v současné době nelze vystudovat ve střední škole specializované na vzdělávání žáků se sluchovým postižením?

- a) asistent zubního technika
- b) mechanik strojů a zařízení
- c) reprodukční grafik pro média
- d) zahradník

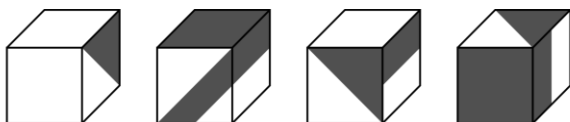
9. „Dotyková dlaňová abeceda, při které se jednotlivá písmena vyznačují pomocí ustálených pohybů a dotyků prováděných na dlani a prstech ruky příjemce sdělení“. Který komunikační systém je takto definován v zákoně?

- a) Braillovo písmo
- b) Lormova abeceda
- c) Pichtova abeceda
- d) prstová abeceda

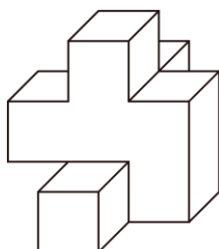
13. Která z krychlí není sestavena z této předlohy?

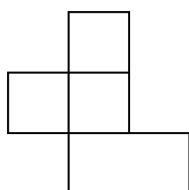
a) b) c) d)

14. Na obrázku vidíte přední stranu tělesa.

Z které strany byl pořízen tento náčrtek?

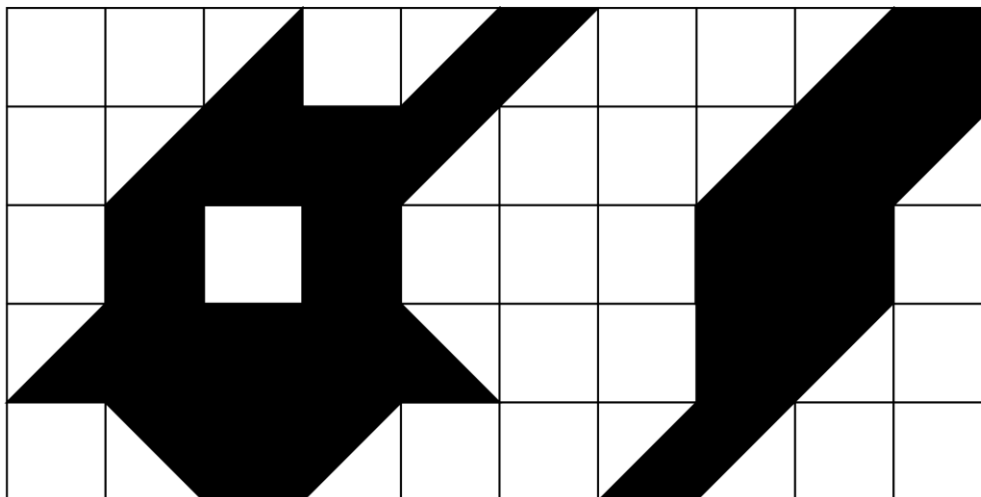
- a) zleva
- b) zprava
- c) zepředu
- d) zezadu

15. V následujícím příkladu jsou číslice nahrazeny obrázkovými symboly. Každému obrázku odpovídá právě jedna číslice. Z nabídnutých možností vyberte číslici, která odpovídá symbolu ♠.

$$\text{☀} \text{♠} + \text{☀} \text{♠} + \text{☀} \text{♠} = \text{❄} \text{♠}$$

- a) 1
- b) 4
- c) 5
- d) 9

16. Určete, kolik procent čtverečkové plochy je vybarveno černě.

- a) 40 %
- b) 41 %
- c) 42 %
- d) 43 %

17. Určete, které dva kódy jsou totožné.

1) ZTNA2NQIJMXI6B9

2) ZTNA2NQIIMXI9B9

3) ZTNA2NQIJMXI9B9

4) ZNTA2NQIJMXI9B9

5) ZTNA2NQIJMXI9B9

6) ZTNA3NQIJMXI9B9

- a) 3 a 5
- b) 4 a 6
- c) 1 a 5
- d) 2 a 6

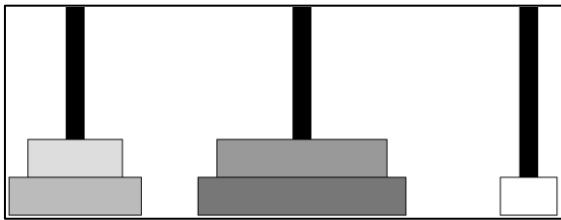
18. Podstatou úlohy je přesouvání kotoučů z jedné tyče na druhou za použití co nejmenšího počtu tahů. Při přesouvání kotoučů je přitom potřeba dodržovat dvě následující pravidla:

A. V jednom tahu lze přesouvat vždy pouze jeden kotouč, nikdy více kotoučů najednou.

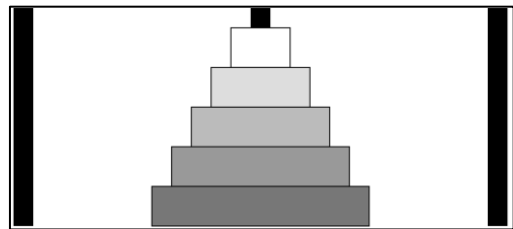
B. Při přesouvání lze umístit pouze menší kotouč na větší, nikdy naopak.

Vaším úkolem je z nabídky možností a)–d) vybrat tu, která odpovídá minimálnímu počtu tahů nutných k přemístění kotoučů z výchozí konfigurace do cílové konfigurace.

Výchozí konfigurace:

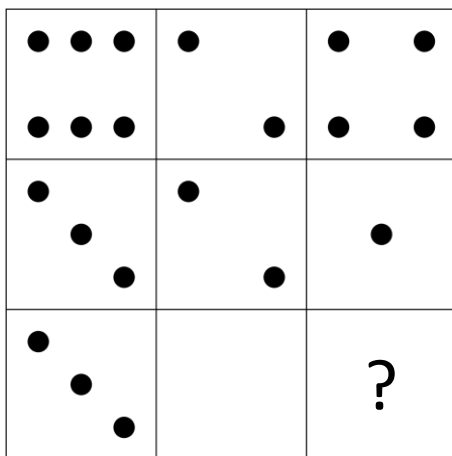

Cílová konfigurace:

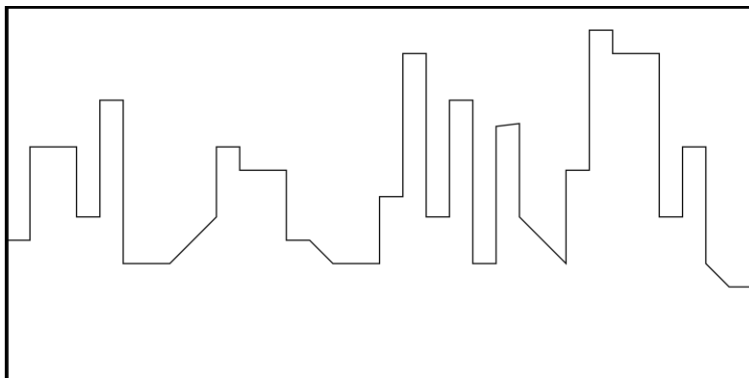
- a) 5
- b) 7
- c) 9
- d) 11

19. Která z nabízených možností a)–d) patří do čtverce s otazníkem?

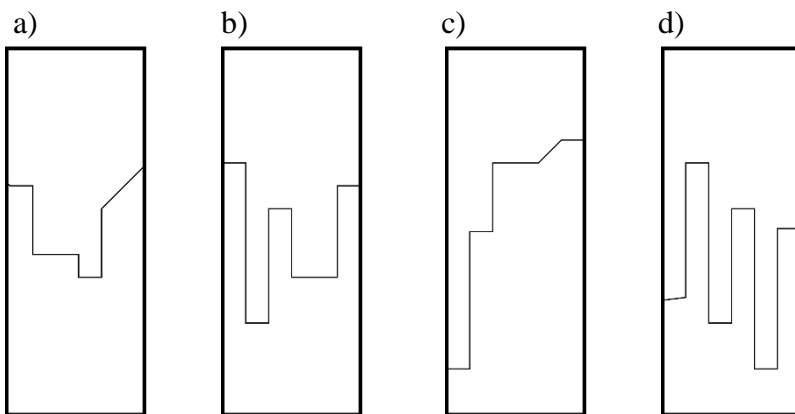

- a)
- b)
- c)
- d)

20. Na obrázku vidíte panorama města.

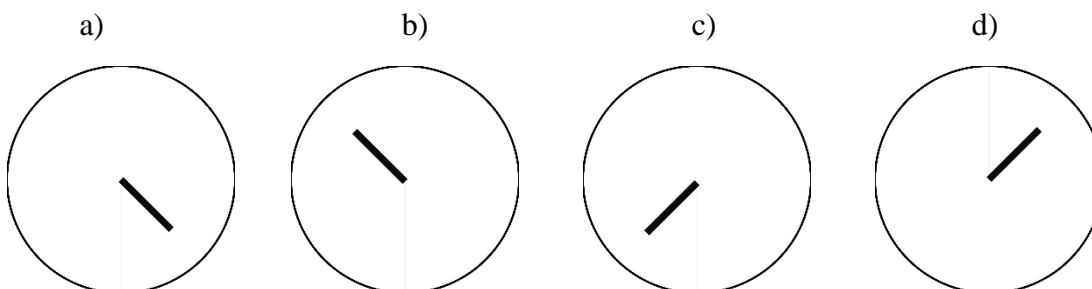
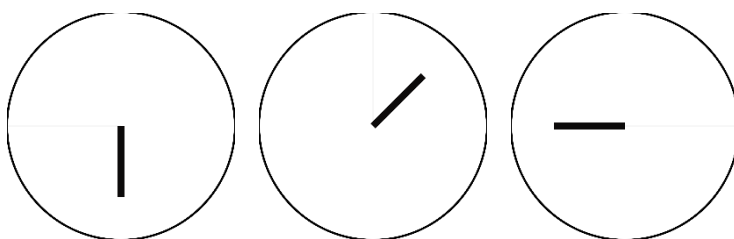

Který z výškově i stranově obrácených obrázků a)–d) není součástí panoramatu města?

21. Který ze zašifrovaných textů odpovídá slovům HELEN KELLER? V každém z nabízených nápisů odpovídá každému písmenu abecedy vždy jeden stejný symbol. Každý nápis ale používá jiný kód.

- a)
- b)
- c)
- d)

22. Který z obrazců a)-d) je logickým pokračováním této řady?**Přečtěte si následující text a vypracujte úlohy 23–30.**

Máte (23) tetu? Takovou, (24) vám nikdy nedovolí zůstat vzhůru a koukat na oblíbený televizní pořad? Nebo tetu, která vás nutí (25) ten děsný rebarborový koláč do posledního sousta, i když ví, že rebarboru nenávidíte? Možná (26) příšerná teta dá mokrou mlaskavou pusou svému pudlovi a hned potom dá velkou mlaskavou pusou vám. A vybere vám z každé bonboniéry ty nejlepší kousky, vychutná (27) je a vám nechá jenom ty odporné s višňovým likérem. A trvá na tom, abyste nosili ten příšerně kousavý svetr, který vám upletla (28) Vánocům – ten, na (29) je vepředu obrovský fialový nápis „Miluju svou tetu“. Ale ať je ta vaše tetička, jaká chce, nikdy se v příšernosti nevyrovná tetě (30). Teta Alberta je ta nejpříšernější teta, co kdy žila.

Zdroj: David Walliams: Příšerná teta (upraveno)

Která z následujících slov patří na vynechaná místa v textu?

23. a) příšerná	b) příšerné	c) příšerného	d) příšernou
24. a) co	b) kdo	c) kterou	d) protože
25. a) dojmím	b) dojíst	c) dojíš	d) dojíte
26. a) její	b) naše	c) jeho	d) vaše
27. a) se	b) ses	c) si	d) sis
28. a) k	b) na	c) od	d) pro
29. a) kterém	b) kterého	c) který	d) kterému
30. a) Albertu	b) Albertě	c) Albertou	d) Albertovi

Přečtěte si následující text a vypracujte úlohy č. 31 a 32.

Napadlo hodně sněhu a bylo ho čím dál víc a já jsem byl rád. Pročež jsem vytáhl své sáňky a stávil jsem se pro Evu Svobodovou, jelikož mne požádala, abych se pro ni stávil. Pak jsme šli na Budín, kde se krásně sáňkuje, a bylo tam hodně hochů, jakož i jiných dětí. A když jsme byli docela nahoře, tak jsme sedli na sáňky, já jsem sedl napřed a Eva vzadu a ona se mne držela. A jeli jsme dolů velice rychle, pořád rychleji, až to bylo strašně rychle, a Eva se mne držela velice silně. Bylo to krásný, zmrzlý sníh lítal na všechny strany a kolem nás fučel vítr.

Zdroj: Karel Poláček: Bylo nás pět (zkráceno)

31. Označte nejméně vhodný nadpis uvedeného textu.

- a) Hodně hochů, jakož i jiných dětí
- b) Rychlá jízda na saních
- c) Sáňkování s Evou
- d) Zima na Budíně

32. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- a) Na jedné sánkách jela vždy jedna osoba.
- b) V příběhu vystupují více než dva hlavní hrdinové.
- c) V textu se mluví o budoucnosti.
- d) Vypravěčem je chlapec.

Přečtěte si následující text a vypracujte úlohy č. 33 a 34.

 Po zaplacení vstupného obdrží návštěvník vstupenku, uschová ji po celou dobu prohlídky, prokazuje se s ní při vstupu do jednotlivých objektů a na požádání ji předloží službě. Vstupenka platí pro jednu návštěvu každého objektu. Platnost vstupenky je 2 dny.

Zakoupené vstupenky nelze vrátet.

 Vstupné se platí před zahájením prohlídky. Výše vstupného, úhrady za výklad a informace o případných změnách v prohlídce jsou zveřejněny v pokladnách informačních středisek a jednotlivých návštěvnických objektů.

 Pro hromadné skupiny lze objednat vstupenky a platit na základě faktury, je-li účtovaná částka vyšší než 1.000,- Kč. Objednané vstupenky lze vyzvednout v pokladně Obrazárny Pražského hradu na II. nádvoří.

Zdroj: Správa Pražského hradu, Návštěvní řád, čl. 3 Vstupné (upraveno)

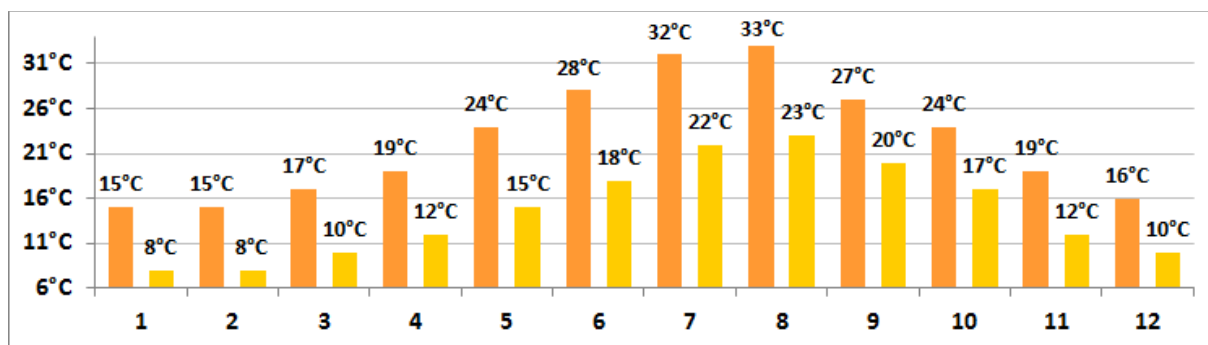
33. Označte nejvhodnější pořadí vět v textu.

- a)
- b)
- c)
- d)

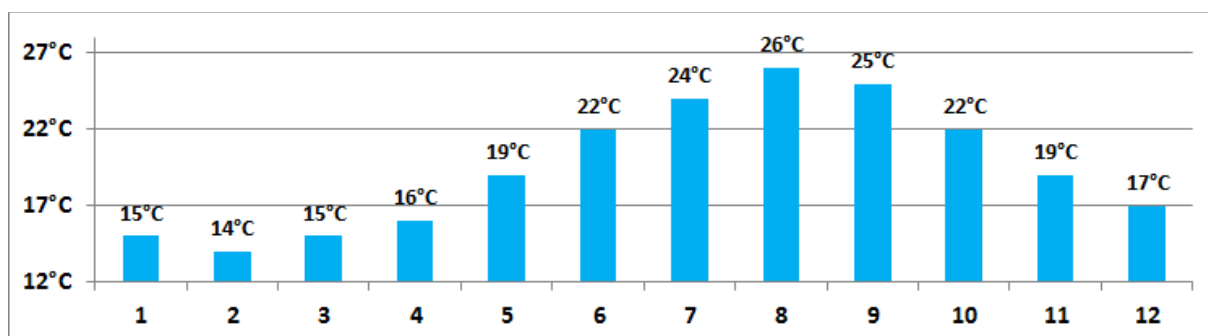
34. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- a) Hromadná vstupenka pro skupinu návštěvníků stojí 1 000 korun.
- b) Pokud návštěvník nestihne během jednoho dne navštívit všechny objekty, platí mu vstupenka i následující den.
- c) Vstupenku je nutné ukázat pouze při vstupu do jednoho objektu.
- d) Počet vstupů na jednu vstupenku do jednotlivých objektů není v rámci jednoho dne nijak omezen.

Prohlédněte si následující dva grafy a vypracujte úlohy č. 35 a 36.

Graf 1: Mallorca – průměrné teploty vzduchu ve dne a v noci

Graf 2: Mallorca – průměrná teplota moře

Zdroj: vzhledem k povaze úloh není uveden

35. Které z následujících tvrzení **neodpovídá** dvěma výše uvedeným grafům?

- Čtvrt roku je průměrná teplota moře na Mallorce vyšší než 22 °C.
- Jeden měsíc v roce je na Mallorce nižší průměrná teplota moře než průměrná noční teplota vzduchu.
- Nejvyšší průměrné teploty vzduchu jsou na Mallorce v době hlavních prázdnin v České republice.
- V lednu je na Mallorce stejná průměrná teplota moře a průměrná denní teplota vzduchu.

36. Označte nejvhodnější společný nadpis obou dvou grafů.

- Dovolená na Mallorce
- Počasí na Mallorce
- Teplota vody na Mallorce
- Teplota vzduchu na Mallorce

Prohlédněte si následující ukázkou hesla z Internetové jazykové příručky a vypracujte úlohu č. 37.

zkouška

dělení: zkou-š-ka¹

rod: ž.

	jednotné číslo	množné číslo
1. pád	zkouška	zkoušky
2. pád	zkoušky	zkoušek ²
3. pád	zkoušce	zkouškám
4. pád	zkoušku	zkoušky
5. pád	zkouško	zkoušky
6. pád	zkoušce	zkouškách
7. pád	zkouškou	zkouškami

příklady: přijímací zkoušky; státní závěrečná zkouška; zatěžkávací zkouška; dopingová zkouška

Heslové slovo bylo nalezeno také v následujících slovnících: [SSČ](#), [SSJČ](#)

37. Které z následujících tvrzení o ukázce není pravdivé?

- Heslo odkazuje na Slovník spisovné češtiny.
- Heslo obsahuje informaci o slovních spojeních.
- Heslo obsahuje informace o valenci a časování.
- Heslo obsahuje informace o rodu a skloňování.

Přečtěte si následující úryvek z knihy *Prstová abeceda pro tlumočníky* a vyberte správné odpovědi k úlohám č. 38 až 45.

Prstové abecedy jsou vizuálně-motorické kódy, v nichž ustálené formalizované tvary jedné nebo obou rukou znázorňují v prostoru tvary písmen abecedy používané pro písemný záznam místního mluveného jazyka.

Svou vizuálně-motorickou povahou jsou prstové abecedy blízké znakovým jazykům. Na rozdíl od nich jsou však závislé na mluveném většinovém jazyce, resp. na jeho psané podobě. Tento zvláštní vztah prstových abeced jak k znakovým, tak k mluveným jazykům staví prstové abecedy do pozoruhodného postavení. Mohou být vyzdvihovány i zatracovány, a to zastánci „mluvení“ i zastánci „znakování“.

Prstové abecedy označujeme podle států, případně oblastí. Tak známe např. prstovou abecedu americkou, britskou, skotskou, australskou či novozélandskou, přestože se ve všech těchto státech mluví a píše jedním mluveným jazykem: anglicky. Prstovou abecedu mají nejen jazyky používající pro zápis mluveného jazyka latinku (jako čeština). Známe prstovou abecedu ruskou, bulharskou, arménskou, řeckou, čínskou, egyptskou, korejskou, japonskou, izraelskou, filipínskou, hongkongskou aj.

Naprostá většina států používá **jednoruční prstovou abecedu** artikulovanou jednou rukou. V České republice, ve Slovenské republice, ve Velké Británii a v některých zemích, v kterých měla dříve Velká Británie politický vliv, jsou vedle/místo jednoruční prstové abecedy používány prstové abecedy artikulované dvěma rukama, tj. **dvouruční**.

Pasáže věnované prstové abecedě obsahuje snad každý, tištěný i elektronický slovník znakového jazyka. Ovšem kromě toho, že mohou být prstové abecedy součástí komunikace ve znakových jazycích, mohou na nich být i nezávislé. Proto vyobrazení prstových abeced existuje zcela jistě mnohem více, než existuje ve světě slovníků znakového jazyka.

Z vizuálně-motorické podstaty prstových abeced vyplývá, že jejich úplné, přesné a výstižné zobrazování je značně problematické. Od středověku, kdy máme o prstových abecedách první dochované záznamy, až do minulého století byla možnost zaznamenávání jen jedna: kresba, příp. malba. Ve dvacátém století se k ní přidala fotografie. Ta sice může tvar a postavení rukou zachytit věrohodněji, avšak to klíčové – pohyb zachovat také neumí.

Proč je tak důležité zobrazit při „ukazování písmen“ pohyb? Pohyb v sobě obsahují znaky pro některá jednotlivá písmena; např. pro české jednoruční J je charakteristický „oblouček“ vykroužený napnutým malíčkem. Avšak mnohem důležitější je, že písmena řazená za sebou do slov a dále do delších sdělení mohou mírně měnit svou podobu: I když jsou znaky prstové abecedy pro některá písmena ikonické (tvar prstů „kopíruje“ tištěná písmena – podobá se jejich tvaru), mnoho jich je při vlastním provedení arbitrárních (vizuální podobnost mezi tištěným a „prstovým“ písmem není zcela zřejmá).

V souvislosti s řazením znaků pro jednotlivá písmena do promluv se zmíníme zejména o jednom jevu: o **asimilaci** neboli spodobě. Při produkci promluv v prstové abecedě mohou být předcházejícími, ale i nadcházejícími písmeny ovlivněny místo artikulace, tvar ruky i rychlost provedení. Asimilace není jedinou nástrahou, která nás může nepříjemně překvapit, chceme-li sdělení v prstové abecedě produkovanému „naživo“ porozumět. Sdělení v prstové abecedě je

prchavé. Tvary rukou symbolizující jednotlivá písmena se střídají velmi rychle, což klade značné nároky na paměť recipienta. Nelze si celé slovo nebo sdělení „přečíst“ najednou, je třeba poskládat ho z jednotlivých písmen. Jsou lidé, kteří mají problémy s identifikací znaků pro některá písmena, a jiným zase činí potíže postřehnutí hranic mezi jednotlivými písmeny, či dokonce slovy. Za takových podmínek je porozumění velmi těžké, až nemožné.

Zajímavost: Prstová abeceda bývá nazývána také **daktylní abeceda**, **daktylotika** či **prstnice**. Z vlastní zkušenosti víme, že ve školách pro sluchově postižené učitelé prstovou abecedu běžně nazývají **daktyl** a její používání pak **daktylování**.

Převzato a upraveno z: HUDÁKOVÁ, A. *Prstová abeceda pro tlumočníky*. Praha: ČKTZJ, 2008.

38. Které tvrzení o české prstové abecedě vyplývá z textu?

- a) Znázorňuje mluvenou formu češtiny.
- b) Znázorňuje tvary ruky českého znakového jazyka.
- c) Znázorňuje psanou formu češtiny.
- d) Znázorňuje oblast, ve které se používá.

39. Které tvrzení o prstové abecedě vyplývá z textu?

- a) Prstová abeceda je mezinárodní.
- b) Prstová abeceda existuje pouze v oblastech, kde se používá latinka.
- c) Státy, ve kterých se mluví stejným jazykem (např. angličtinou), používají stejnou prstovou abecedu.
- d) Prstová abeceda je vázána na určité území a jazyk, který se na něm používá.

40. V kterém státě se, podle informací uvedených v textu, nepoužívá dvouruční prstová abeceda?

- a) V České republice
- b) Ve Velké Británii
- c) V Rusku
- d) Ve Slovenské republice

41. Které tvrzení vyplývá z textu?

- a) Téměř každý tištěný slovník znakového jazyka obsahuje prstovou abecedu.
- b) Prstovou abecedu můžeme nalézt pouze v některých slovnících znakového jazyka, samostatná vyobrazení neexistují.
- c) Prstové abecedy jsou znázorňovány výhradně prostřednictvím kresby či malby.
- d) Prostřednictvím fotografie můžeme zachytit tvary i pohyby rukou prstové abecedy.

42. Na následujícím obrázku je vyobrazeno písmeno A v prstové abecedě. Které tvrzení o něm je v rozporu s informacemi obsaženými v textu?

- a) Jedná se o dvouruční prstovou abecedu.
- b) Tento znak prstové abecedy je ikonický.
- c) Tento znak prstové abecedy nevykazuje žádnou vizuální podobnost s tištěným písmenem.
- d) Na tomto vyobrazení jsou čitelně zachyceny tvary ruky.

43. Které tvrzení o asimilaci je pravdivé, vyplývá z textu?

- a) Předcházející písmena mohou ovlivnit výslednou podobu artikulovaného znaku prstové abecedy.
- b) Místo artikulace žádné asimilaci nepodléhá, je neměnné.
- c) Tvar ruky v artikulovaném znaku prstové abecedy může být ovlivněn pouze nadcházejícím písmenem.
- d) Rychlost provedení artikulovaného znaku prstové abecedy nemá s asimilací žádnou spojitost.

44. Který z těchto faktorů neovlivňuje, podle informací obsažených v textu, porozumění sdělení v prstové abecedě?

- a) asimilace
- b) rychlost produkce
- c) inteligence mluvčího
- d) paměť mluvčího

45. Který z těchto názvů se, dle informací v textu, nepoužívá pro označení prstové abecedy?

- a) daktylotika
- b) prstovnice
- c) daktyl
- d) prstnice